

Fokusgruppen Sundhed for Børn & Unge

Børne- og Familiechef, **Anton Rasmussen** – anras@ikast-brande.dk
Skolechef, Thomas Born Smidt thomas.born.smidt@holstebro.dk
Ledende sundhedssygeplejerske, Gurli Wolf cbfwg@herning.dk
Fagchef, Eigil Jensen, eigil.jensen@lemvig.dk
Ledende sundhedsplejerske, Jette Haislund, jette.haislund@rksk.dk
Centerchef, Tine Hammer tineha@struer.dk
Oversygeplejerske, Marianne Bækager Jensen, maanjese@rm.dk
Ledende overlæge, **Charlotte Søndergaard**, charlotte.soendergaard@vest.rm.dk
Chefterapeut, Peter Seebach, peter.seebach@vest.rm.dk
Ledende Centeroversygeplejerske, Elsebeth Vesterheden, Elsebeth.Vesterheden@ps.rm.dk
Praktiserende læge, Jane Boelskifte, jaboel@rm.dk
Konsulent for det tværsektorielle samarbejde, Lene W. Antonsen, lenant@rm.dk (**sekr**)

Hospitalsenheden Vest

Holstebro

Staben • Kvalitet og Udvikling

Lægårdvej 12

DK-7500 Holstebro

Tel. +45 7843 8700

kvalitetogudvikling@vest.rm.dk

www.vest.rm.dk

Dato: 11.09.19

Lene W. Antonsen

Mail: lenant@rm.dk

Lokaltlf.: +45 7843 8707

Mobil: +45 5173 2858

Mødetid: Onsdag d 4. september 2019 kl 12.30-15.30

Mødested: Udvalgsværelse 2, Regionshospitalet Herning Indg N2

Mødeleder: Charlotte Søndergaard

Side 1/8

Afbud: Jane Boelskifte

OBS: Elsebeth Vesterheden deltager på video ca kl 13.30

Referat

1. Præsentation og godkendelse af dagsorden, herunder punkter til evt.

Indstilling:

At gruppen godkender dagsordenen.

Referat:

Godkendt

2. Initiativer i forhold til overvægtige børn & unge

Indstilling:

At gruppen drøfter behovet for fælles tema-drøftelse

At gruppens medlemmer giver konkrete forslag til input i en tema-drøftelse – ex konkrete navngivne fagpersoner.

Sagsfremstilling:

En af de fortsat store udfordringer i Vestklyngen er børn og unge som er overvægtige og dermed dels fysisk besværet dels ofte også socialt påvirkede af følgerne ved overvægt.

Gruppen har i tidligere møderækker drøftet initiativer og indsatser med henblik på at reducere antal overvægtige børn – dog uden at komme til klare resultater – ligesom

kommunerne heller ikke på baggrund af nuværende initiativer kan fremvise signifikante resultater.

Mad- og måltidspolitikker, samt tidlige indsatser overfor overvægt kunne dagsordensættes som et tema for en fælles drøftelse – med fagligt oplæg med henblik på inspiration til konkrete handlinger.

På mødet drøftes derfor om vi fortsat i Vestklyngen skal acceptere et stort antal overvægtige børn og unge eller om vi skal sætte nye initiativer i gang med afsæt i en faglig viden på området.

En fælles temadrøftelse skal indledes med et fagligt oplæg – mødet bedes gruppens deltagere give konkrete navne på relevante kontaktpersoner.

Referat:

Holstebro har haft dialog om at der er behov for at "klæde politikerne på" – derfor afvikles evt et temamøde på et udvalgsmøde med data mhp at skabe politisk opbakning.

Herning har ofte drøftet initiativer på overvægtsområdet og planlægger også at komme med input til politikerne.

RKSK startede med Holbæk-metoden for ca 1 år siden – Novax-data giver gode data til politisk stillingtagen. Forskelligt hvordan metoden modtages i familierne.

Ikast-Brande, det er svært at vurdere og beslutte, hvilke data vi skal give politikerne mhp den rette beslutning. Holbæk-metoden fungerer godt på den rigtige målgruppe.

Struer har et fint resultat på Holbæk-metoden og kapacitetsudvikler opad mhp max 3 mdr's ventetid. Er inspireret af Lemvig kommunes legeplads gennemgang på institutioner som skal invitere til bevægelse. Oplever at der politisk er taget et aktivt valg om Holbækmetoden og Bevæg dig for livet.

Lemvig har en mini-overvægts-klinik og evalueringen på et meget lille grundlag er blandet. Der er behov for endnu et års indsats inden endelig evaluering. Gusten, et Århusbaseret arkitektfirma gennemgår alle legepladser i kommunen. Principielt er vi for sent på den, når vi indkalder til Holbæk-metoden.

Lemvig og Struer arbejder på fælles specifikke vejledninger på dels skærmtid, kost, bevægelse mm.

Hvordan kan evt arbejdspladser og institutioner understøtte at også den overvægtige små-børns-mor kommer i gang med bevægelse og forstår hvilken kost der er hensigtsmæssig. Fedmeproblematikken er en national udfordring, som politikerne skal klædes på til at løfte.

Konklusion – Gruppens bekymring skrives sammen som et oplæg til Klyngestyregruppens næste møde mhp at temasætte emnet overvægt på seminaret – også relevant for den voksne gruppe.

3. Implementering af X:it

Indstilling:

At Fokusgruppen anbefaler, at kommunerne i Vestklyngen implementerer X:it som tiltag i alle folkeskoler som indsats mod rygning- enten som i Holstebro Kommune - som en ren administrativ beslutning, eller ved en politisk beslutning. Alternativt kan der ske en tilpasset indsats i de enkelte kommuner.

At "Fokusgruppen Sundhed for Børn og unge" bruges til erfaringsudveksling fremadrettet omkring implementeringen af X:it og gruppen følger løbende kommunernes beslutninger og tiltag – herunder på møde i februar 2020 afdækker status på initiativerne

At der foretages evaluering (inklusive baselineundersøgelse) i alle kommunerne.

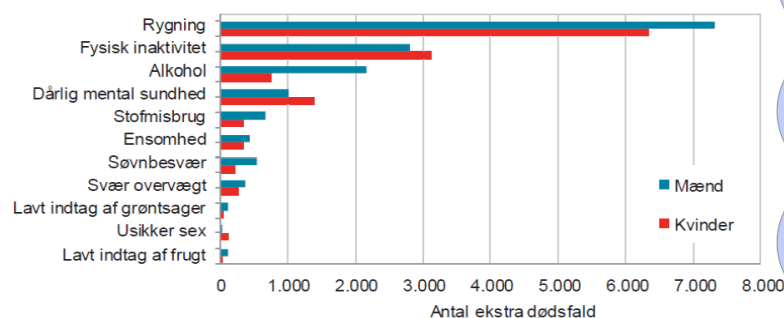
Sagsfremstilling:

Punktet er en opfølgning fra Juni-mødet og introduktionen til X:it.

Hver dag begynder 40 børn og unge at ryge. Vi ved at rygning er skadeligt. Se slide fra oplægget d. 11. juni 2018 (v. Susanne Tang fra Holstebro kommune):

Ryging i perspektiv til andre risici

Ekstra dødsfald i Danmark relateret til risikofaktorer, fordelt efter køn. Årligt antal, 2013. Justeret for rygning, alkohol, fysisk inaktivitet og BMI

Ryging er skyld i hver fjerde dødsfald

Skyld i færre år i live og flere år med sygdom

En stærk bidragende faktor til social ulighed i sygdom og død

Sundhedsstyrelsen 2016. Sygdomsbyrden i Danmark. Udarbejdet af Statens Institut for Folkesundhed, SDU.

Ryging dræber – det er svært at stoppe, hvis man først er gået i gang med at ryge – så fokus bør (også) være på at forhindre børn og unge i overhovedet at starte med at ryge.

Indsatsen X:it:

X:IT er et systematisk rygestartsforebyggende program udviklet af Kræftens Bekæmpelse.

3 elementer:

1. Røgfri skoletid: Røgfrihed er normen for ALLE i skoletiden (Elev, ansatte, besøgende, ekstern rengøring)
2. Røgfri aftaler: Eleverne skriver under på, at de ikke vil starte med at ryge i dette skoleår. Forældre skriver under på, at de vil tale med barnet om rygning. Der trækkes lod om en præmie blandt alle der underskriver.
3. Undervisning om rygning: Der er materialer tilgængeligt.

Fuldt implementeret har X:IT vist at kunne halvere andelen af unge der ryger, når de forlader 9. klasse

På skoleledermøde i august 2017 blev det besluttet at indføre X:IT på alle folkeskoler i Holstebro Kommune. Susanne Tang (Susanne.tang@holstebro.dk) kan kontaktes med henblik på yderligere information og inspiration.

Gruppens overvejelser i forhold til implementering af X:it som indsats mod rygning blandt børn og unge på tværs af region Midt (udvalgte pointer fra drøftelserne på sidste møde):

Positive elementer ved X:it	Der er evidens for effekten af X.it. X:it mindsker ulighed i sundhed Positivt at der er fokus på at de unge slet ikke skal starte med at ryge! Programmet findes allerede! Vi kan gøre det ens på tværs og erfaringsudveksle. Der er pt. en diskurs om røgfri arbejdstid (nogle steder i samfundet) X:it er en involverende proces, der rammer målgruppen.
Barrierer ift. Implementering af X:it	Modstand mod røgfri arbejdstid En del "tvivls-situationer" der skal håndteres: hjemmearbejdsdage, internatkurser, eksternt rengøringspersonale. Ikke alle forældre er enige i, at det er skadeligt at ryge. Børn med ressourcetsvage forældre kan have svært ved at indgå i X:it. Specialskoler er ikke rigtig med.
Andet	Muligheder for at bruge ressourcer på tværs af sundhedsområdet og børne/undervisningsområdet Muligheder for at kombinere med tilbud om rygestop

Referat:

Struer, drøftet dette internt, men skolerne skal stå med opgaven – Susanne Tang er inviteret mhp yderligere information.

Lemvig havde som én af de første kommuner indsatser ift rygestop hos medarbejdere, men skolebestyrelserne vil fortsat ikke beslutte rygeforbud hos eleverne.

Anbefalingen om Exitt sendes til Klyngestyregruppen.

4. Initiativer overfor unges brug af snus

Indstilling:

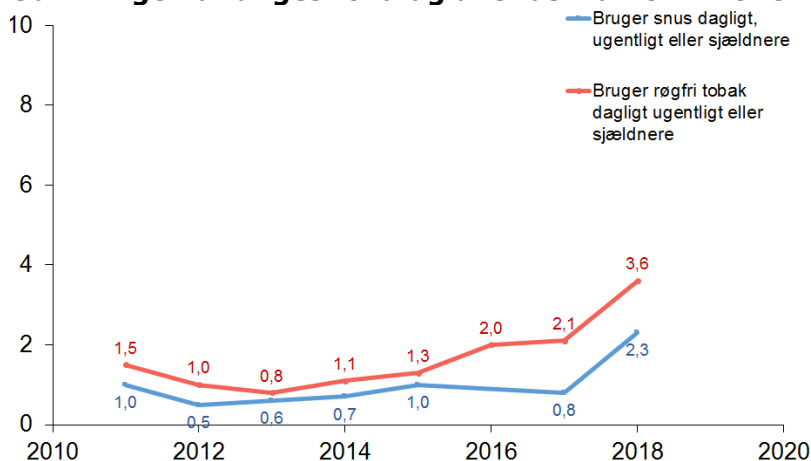
At gruppen gensidigt orienterer om initiativer i forhold til unges brug af snus.
At gruppen drøfter hvilke behov der kan ses for fælles initiativer/
opmærksomheder overfor unges brug af snus.
At gruppen drøfter muligheder for at indhente valide data, via kommunal
tandpleje eller andre aktører.

Sagsfremstilling:

Børne- Unge Afdelingen oplever en stigning i unge med et snus-forbrug. Ifølge Kræftens Bekæmpelse viser en undersøgelse blandt 14-19-årige at 4,5% bruger snus. Brugen af snus og røgfri tobak er generelt ikke særlig udbredt i DK, men i 2018 var der en signifikant stigning sammenlignet med tidligere år.

Snus anvendes særligt af 16-19-årige drenge.

Udviklingen af unges forbrug af snus fra 2011-2018

Snus er røgfri tobak – oftest anvendt i munden eller i næsen. Snus består af tobak, salte, vand, smagsstoffer, fugt og ph-regulerende stoffer samt det vanedannende nikotin. Snus indeholder også kræftfremkaldende stoffer. Nikotinen trænger gennem mundslimhinden over i blodbanen og føres herfra til hjernen, som er særligt nikotinfølsom når den er i udviklingsfasen. Hjernens udvikling er ikke færdigudviklet før midt 20'erne.

I DK må snus ikke sælges – i stedet kan købes tyggetobak som minder meget om snus (samme bivirkninger og indhold), men tyggetobak er groftskåret og forarbejdet så man kan tygge på det.

Er der i Vestklyngen behov for særlige initiativer overfor unges brug af snus/tyggetobak? Hvor udbredt er anvendelsen af snus/tyggetobak blandt de seks kommuners unge?

På mødet opfordres deltagerne til at dele data på området, samt overvejelser om evt behov for fælles initiativer.

Referat:

Herning har ikke initiativer på området – oplever ikke i SSP at der er problemer
Holstebro oplever, at snus er et større problem end tobak – Har afviklet møde med TTH, da det ofte er elitesportsudøvere, som påvirker de unge
RKSK har haft "snusfornuft-kampagne" med bla de unge talentspillere som talerør – derudover en del af SSP-drøftelserne.

Tandplejen adresserer de unge når de ser eftervirkningerne fra både snus og rygning. Gruppens formandskab inviterer sig selv ud til et møde med de ledende kommunale tandplejer..

Herning, Struer og Lemvig har ikke initiativer for snus-afvending. Forventer data i den næste børne-unge-liv-undersøgelse.

5. Lokalt samarbejdsråd for Børne- unge Psykiatrien, Elsebeth Vesterheden

Indstilling:

At gruppen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling:

Som opfølgning på gruppens ønsker fra foråret 2019 vil der på mødet blive en kort orientering om Lokalsamarbejdsråd på børne-unge-psykiatrisk område. De lokale samarbejdsråd (LSR) er et mødeforum mellem centerledelsen i Regionspsykiatrien og ledelsesrepræsentanter fra kommunerne i henholdsvis den østlige og vestlige del af regionen, samt den lokale praksiskonsulent for psykiatrien.

Det lokale samarbejdsråds formål er at styrke det tværsektorielle samarbejde lokalt, herunder implementering og opfølgning på sundhedsaftalen og øvrige lokale samarbejdsaftaler, planlægning af fælles udviklingsprojekter samt løbende dialog, som sikrer gensidig forventningsafstemning ift. aftaler om ansvars- og opgavefordeling

Referat:

Tidligere 2 LSR på børne-unge-området. Nu et fælles LSR som mødes x2/år – dog uden beslutningskompetence i gruppen.

LSR har drøftet spørgsmålet "hvordan kan LSR med de 19 kommuner finde et fælles tråd i overgange med forløb som går fra BUA tilbage til kommunerne". Psykoeducation har været et fælles tema.

Lene efterspørger referater fra LSR-møderne mhp at dele orienteringen fra LSR til gruppen.

6. Ledsageraftalen er revideret – skriftlig orientering

Indstilling:

At Gruppen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling:

Den nye version af ledsageraftalen trådte i kraft 1. april 2018. Ledsageraftalen indebærer, at hospitalet betaler for, at kommunen/institutionen sender en ledsager med borgeren, når borgeren vurderes at have behov for personlig hjælp, hjælp til kommunikation og ledsagelse for, at en udredning og behandling kan gennemføres. Det er en præmis for aftalen, at det er hospitalet, som på baggrund af konkrete faglige vurderinger bestemmer, om der er behov for en ledsager eller ej.

Arbejdsgruppen bag ledsageraftalen har evalueret aftalen, herunder drøftet forbruget og implementeringen af aftalen samt indarbejdet mindre ændringer i aftalen – særligt vedr anbragte børn og unge. Institutioner med døgnanbragte børn og unge har også et forældreansvar – som hos andre børn og unge ligger på forældrene. Forældreansvaret betyder også at forældrene følger børn og unge til undersøgelser, behandlinger og indlæggelser – dette ligger derfor nu som en opgave hos institutioner med anbragte børn og unge.

Referat:

Ingen kommentarer

7. Sundhedsaftalen 2019-2023 – skriftlig orientering

Indstilling:

At gruppen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling:

Sundhedsaftalen 2019-2023 "Et nært og sammenhængende sundhedsvæsen i balance" træder i kraft i dag den 1. juli 2019. Sundhedsaftalen er godkendt i 17 af de 19 byråd – forventes godkendt i Odder d. 2/9 og på Samsø d. 27/8. På den baggrund indsender Region Midtjylland derfor Sundhedsaftalen 2019-2023 mhp på forhåndsgodkendelse og endelig indsendelse af aftalen primo september.

Sundhedsaftalen kan tilgås på <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/>.

I løbet af august vil hospitaler, kommuner og almen praksis modtage en kommunikationspakke mm.

Referat:

Nyt materiale på hjemmesiden <https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/>

8. Forslag til mødetider i 2020

Onsdag d 19. februar (HEV)

Torsdag d 28. maj (Lemvig)

Tirsdag d 1. september (HEV)

Torsdag d 3. december (Lemvig)

Alle møder i tidsrummet 12.30-15.30

Referat:

Seminar forventes 2. april 2020

Godkendt som ovenfor – **dog 19. feb ændret til 27. feb** (afbud fra Tine Hammer)

9. Evt. – herunder punkter til fremtidige møder**Referat:**

RKSK spørger til cerebralparese-opfølgingsprogrammet CPOP. Hvor er vi lige nu hvor kommunerne ikke har godkendt det nye. Lene efterspørger status hos Sundhedsaftalesekretariatet – Efter mødet: Det er korrekt at kommunerne ikke godtog den nye aftale – derfor er denne fortsat gældende:

<https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/sundhedsaftalen-2019-2022/samarbejdsaftaler/aftale-vedr.-cerebral-parese/>

HE VEST – obs temadag om Amning – særligt fordi ammeproblemer ofte er årsag til genindlæggelser.

HE VEST SDCA-projekt omkring "Mit liv med diabetes" – bl.a. antropologiske-sociologiske interviews. Mails sendt til de kommunale sundhedsplejer – gå gerne med i projektets 2 timers interview.

Opfordring fra Jane Boelskifte til at overveje et projekt for 7. klasse fx tilbud om "Sundhedssamtale" – indhold fx rygning, alkohol og sexuel-egenomsorg. I RSKS afvikles workshops over lignende. Herning har sundhedsaftaler på vej for 7. klasse. Herning håber på at få tilstrækkeligt personale til at indgå i projekt med Almen praksis for de sårbare.

10. Mødeevaluering

Referat:

God opbakning og fint engagement på mødet. Tilfredshed med indhold og form.